

KÖZMŰVELŐDÉSI TÁJÉKOZTATÓ a lakosság részére

I. Jogi háttér

1. Magyarország Alaptörvénye (2011.04.25.)
XI. cikk/1.
"Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez"
2. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény
3. 20/2018. EMMI rendelet

A törvény biztosítja többek közt mindenki számára a közművelődési tevékenységekben való részvétel lehetőségét, a könyvtárhasználat jogát, meghatározza az önkormányzatok feladatait, a szakmai és finanszírozási alapelveket.

„Mindenkinek joga, hogy műveltségét, készségeit életének minden szakaszában gyarapítsa, ... a közművelődési jogai érvényesítése céljából közösséget hozzon létre...”

A törvény szerint a helyi közművelődési tevékenység támogatása a települési önkormányzat kötelező feladata. Ezért az államtól minden önkormányzat normatívát kap.

A törvény célja aktív, a helyi közösségért tenni akaró emberek kinevelése, akik részt vesznek a közös települési jövőkép kialakításában és megvalósításában.

A jogszabály középpontjában a közösségépítés áll, ennek minden településen helyt kell adni, ezt szabályozza a törvény.

Minden településen, legyen az akármilyen kicsiny, meg kell valósuljon a közművelődési alapszolgáltatásokból az első:

A, „A művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása”

Ennek keretében az önkormányzat:

- a, a művelődő közösségnek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzésének helyszínét biztosítja,
- b, a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőséget teremti.

‘A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, melyet alapszolgáltatások megszervezésével lát el. Figyelembe véve az önkormányzatok adottságait, „a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása” alapszolgáltatáson kívül a törvényben meghatározott feltételrendszer alapján további alapszolgáltatásokat kell biztosítani. Az alapszolgáltatások körébe tartozik a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása, a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása, az amatőr alkotó- és előadóművészeti tevékenység feltételeinek biztosítása, a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.’ Nemzeti Művelődési Intézet

II. Fogalmak

1. Művelődő közösség: a művelődési, érdeklődési kör és az önképző társas tevékenység szerint elkülönülő, -jogi személyiség nélküli-lakossági csoportot (min.3 fő) nevezzük művelődő közösségnek.

2. Közművelődés: Az egyén és a közösség művelődési aktivitását felkeltő, segítő feltételrendszer és tevékenységrendszer, amely lehetőséget nyújt az önművelésre, a civil önszerveződésre, a közösségi művelődésre, az egész életen át tartó tanulásra.

A közművelődési tevékenység a polgárok iskolán kívüli, öntevékeny, önművelő, megismerő, kultúraelsajátító, művelődő és alkotó célú cselekvése, amely jellemzően együttműködésben, közösségekben valósul meg.

3. Közösségi szintér: a közösségi művelődés szervezése, a közművelődési alapszolgáltatások biztosítása érdekében fenntartott, működtetett, vagy erre a célra alkalmassá tett és üzemeltetett, adott helyen rendszeresen működő épületet, vagy egyéb létesítményt nevezünk közösségi szintérnek. Vindornyalak Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2022. (III. 1.) önkormányzati rendelete alapján a település közösségi szinterei a Hertelendy Kúria (egy része) és a kemence.

<https://vindornyalak.hu/wp-content/uploads/2025/01/doc-2020-kozmuvelodesi-feladatok-rendelet.pdf>

<https://or.njt.hu/eli/435965/r/2022/3>

A 20/2018. EMMI rendelet mindenre kiterjed, meghatározza többek közt a nyitvatartást, vagy például azt is, hogy milyen bútorokkal és gépekkel, végzettséggel kell rendelkezünk a közművelődési alapszolgáltatások biztosításához.

4. Közművelődési szakember: felsőfokú végzettségű népművelő, művelődésszervező, aki a közművelődési alapszolgáltatásokat szervezi, azok szakszerű biztosításában közreműködik, az önkormányzat programjainak szervezéséért és lebonyolításáért felel.

Ezen kívül elkészíti minden évben:

A, éves munkatervet (programok dátumokkal) és szolgáltatási tervet, beszámolót március 1. határidővel, amit az önkormányzat hagy jóvá 15 napon belül. Ezt követően a dokumentumot ki kell függeszteni, közzé kell tenni. (20/2018. EMMI rendelet)

(Ez a naptári évre tervezett közösségi tevékenységek dokumentuma, innen ismerheti meg a lakosság a falu rendezvényeinek időpontját. Célszerű, de nem kötelező januárban összehívni egy programegyeztető fórumot, ahol a képviselőtestület és a helyi civilek a közművelődési szakember vezetésével elkészítik ennek előzetes vázlatát mindenki igényeit figyelembe véve.)

Ez a szolgáltatási terv a közművelődési feladatokhoz nyújtott állami támogatás felhasználási terve is, ez alapján készítjük el a törvény által előírt elszámolást is. Az éves szolgáltatási terv tartalmazza a közösségi programok, tevékenységek és folyamatok megnevezését, a közösségi tevékenység célját, rendszerességét, vagy tervezett időpontját és a résztvevők tervezett számát, valamint a helyi lakosság közösségi tevékenységének megtervezésében, megvalósításában és értékelésében való részvételének módjait. A helyi lakosság és annak önszerveződő közösségei érdeklődésén, igényein és szükségletein alapul.

B, Stratégiai tervet (nem kötelező, de nagyon hasznos) -rövid, közép és hosszútávú, ami tulajdonképpen egy cselekvési terv, meghatározza, hogy 5-10 év (hosszútávú koncepció) múlva hol szeretnénk tartani, mit szeretnénk elérni. A fejlesztési irányokat a lakosság határozza meg!

A munkatervben jelenik meg az is, hogy adott évben mit tettünk a stratégiai célok elérésének érdekében és mi van még hátra, mik a fejlesztési irányok.

Fontos az előző év értékelése is adatokkal, kimutatásokkal, tartalmaznia kell a konkrét feladatokat és azok felelőseit is, határidővel.

C, Statisztikát (statisztikai adatszolgáltatás, 2016/CLV törv. És 388/2017. Kormányrendelet, Statisztikai Adatvédelmi Program)

Feladata és célja, hogy valósághű és tárgyilagos képet adjon a társadalom állapotáról és változásairól.

D, 5 évente beiskolázási tervet (minden közművelődésben dolgozó munkatársnak 5 évente el kell végeznie egy képzést)

Köszönöm a figyelmet, további kérdéseikkel forduljanak hozzám bizalommal,
állok szíves rendelkezésükre.

Tisztelettel, üdvözlettel:

Földes Judit
közművelődési szakember
06705604432
kozmuvelodes.vindornyalak@gmail.com